

"Geschiedenis van Curacao"

Ontdekking: 6 of 7 Mei 1499 door **Amerigo Matteo Vespucci**, vertrouwensman der Medici, directeur hydrografisch buro van de Spaanse Kroon. Scheepsuiterster.
Overleden 1512.

Alonso de Ojeda, leider der expeditie. Overleden 1515/1516.

Juan de la Costa. Nauticus. Overleden 1510.

Pre-historie: Siboney indianen

Caquetios indianen. Clan van de Caquetios-Indios Curacaos.

Arowakken-steentijdperk. Zachtmoedig-sluw-vredelievend.

Cayucos waren bootjes waarmee de indianen overstaken naar Venezuela.

Het voedsel was "Carco", ook gebruikt als gereedschap en ruilmiddel.

Juan de Ampues: Spaanse bestuurder Curacao

In 1795 zijn de indianen op Curacao uitgestorven

Het oudste dorp bevond zich tussen Westpunt en Knip. Er was ± 2 ha maisveld
Eigenaren van dit stuk grond: dr Th. de Veer en notaris W.Heldewier Vignon in 1878.

Zij wilden niet dat er bodemonderzoek zou plaatsvinden op hun terrein.

In 1959 werd het terrein teruggevonden door uroloog H.E.Coomans en de archeoloog P.de Buissonje.

In 1878 werd Antonius J van Koolwijk pastoor op Westpunt. Hij vond ook Ascensiondorp. Het grootste van de gevonden woonoorden was bij St Jan (San Juan).

Zoutwinning uit zeewater geschiedde reeds door de indianen. 2 Mijl ten N. van Ascension was een zoutpan (Charomba).

In 1504 is Ojeda op Curacao met de la Costa en zij laden 40.000 kg Brazielhout in voor Cartagena.

In 1513 worden de ABC-eilanden "Islas Inutiles" genoemd door de onderkoning Diego Colon te Espagnola (Sto Domingo).

1515: Salazar deporteerde 2000 indianen van de ABC-eilanden. Er leefden ong. 7-800 indianen op 1 eiland.

Op 24 Nov. 1521 krijgt Juan Martinez de Ampues (Kon. Hoofdambtenaar op Espagnola), van de Audencia van Sta Domingo, toestemming om Curacao weer te bevolken. De Audencia is de wetgevende en uitvoerende macht. De Ampues is 2 of 3x voor enkele weken of maanden in Curacao geweest. Overleden op 8 Febr. 1533. Hij werd in zijn ambities belemmert door de Duitsers op Coro en in zijn persoonlijk leven i.v.m. echtscheiding (21 Aug. 1528). Het brute geweld van de Duitsers (Welsers en Ehsingers) in Venezuela deed vele indianen naar Curacao vluchten in 1529-1546.

Er is in 1527 voor het eerst sprake van een kerkje op Curacao te Sta Barbara. Het zou 7,5 mtr lang zijn, van steen en met een houten dak. Bij graafwerkzaamheden heeft men in 1896 een zilveren kruisbeeld gevonden.

In 1527 wordt ook de Oranjeboom van Spanje naar Curacao gebracht via Espagnola.

In 1634 zijn er oranjeboomen bij Ascension, langs de oever van het Schottegat en bij St

Barbara. Ook lemoenstruiken en granaatappelbomen. Veel kleine mais rons St kruis en St Jan. Ook bacoven bij St Kruis.

Op het eide van de spaanse tijd (1630) zijn er op Curacao:

2000 runderen waarvan 25 koeien

9000 schapen en lammeren

750 paarden

1000 kabrieten (huiden, leer)

De dividivi levert looistof. In 1634 is er een leerlooierij.

Export 500 tot 600 runderhuiden plus 500 schapenhuiden. Exporthaventjes:

St Michiel, St Jan, St Barbara en St Annabaai. Uitvoer door indianen. Weinig spaanse schepen.

In de tijd van de Ampues vond er invoer plaats van runderen, paarden, ezels, varkens en geiten, zaden, vrucht- en andere bomen.

Opvolger van de Ampues is Lazarro Bejaramo, getrouwd met de dochter Beatriz c.q. Maria de Ampues. In 1540 is Bejaramo kort in Curacao geweest. Na 1552 overlijdt Bejaramo en valt het bestuur over Curacao weer terug aan de Spaanse kroon en onder de Audencia van Espagnola. In 1569 bepaalde de kroon dat verdere vestiging op onze eilanden verboden was.

De Portugezen zorgen voor het zout. De Hollanders distribueerden het vanuit Setubal, en vanuit Lissabon langs de Europese kusten (haringkaken en boter).

In 1600 zijn de schepen van de nederlanders talrijk en de gehele handel is in hun macht. Er is veel zout bij Punta de Araya. In 1602 varen 80 /90 ned. schepen naar Pd A.

In 1621 wordt de "West Indische Compagnie" opgericht.

In 1630 verovert Hendrik Lonck Pernambuco. Een 24-jarige historie breekt aan.

Omdat de WIC de Portugezen uit Brazilië wil verdrijven moet zij ook de slavenvoorziening ter harte nemen.

In 1633 gaat St Maarten verloren en werd Curacao daardoor belangrijk.

De "Heren 19": besluiten op 4 April 1634 te Amsterdam om Curacao in bezit te nemen.

1634 Johannes van Walbeeck en Pierre le Grand komen op 29 Juli op Curacao aan na een overtocht van 7 weken met : de schepen GrootHoorn (700 ton), Eenhoorn (160 ton), Brack (60 ton), Engel Gabriel (320 ton) en 2 biscaaise sloepen. 180 Matrozen en 225 soldaten.

Juan Mateo is hofmeyer en een 2e rangs figuur. Zijn baas is Lope Lopez de Morla.

Pedro Ortiz de Sandoval is cacique der indianen. Er zijn op Curacao ± 32 blanken en ± 425 indianen. De bemachtiging van Curacao verloopt moeizaam en duurt 3 weken. Men moet naar water zoeken, verkenningsstochten maken naar Sta Barbara en Hato, 2 moeizame expedities naar Ascension en een afmattingsoorlogje voeren tegen spanjaarden en hun indianen bij St Christoffel.

Het 1e kamp van le Grand (42x42 mtr) is bij de Vijgeboom (Pos Cabai). De schepen vinden een ligplaats in de Buscabaai (dat juist te bezeilen is vanachter de Ft Nassau vandaan). Het kamp St Anna heeft gelegen ten oosten van het Peter Stuyvesant College en Rustoord iets ten zuiden van de Snipweg tot aan de Blenchiweg.

Nu even in volgorde:

28/29 Juli 1634 Dag van de invasie, 3e dag...nagenoeg allen ontscheept, 4e dag... 5e

dag...1e versterking wordt aangelegd (landfront), 6e dag...idem, 7e dag....Compagnie van 25 man naar Sta Barbara, 8e dag....Adjutant van Le Grand wordt gedood bij zoutpan Sta Barbara, 9e- 14e dag..... Balthasar zegt dat Spanjaarden naar de heuvels in het Westen zijn getrokken. De versterking is inmiddels in redelijke staat. Le Grand gaat met 170 soldaten naar Hato. Er is daar een kleine bron. 's Nachts gaat men langs de Noordkant naar Ascension in 4 uren. Van hier naar St Jan in de morgen van 8 Aug. St Jan is leeg en platgebrand. Op 9 Aug. Troepen terug. Arriveren 10 Aug. 11 Aug. Beraad. Een partij voetvolk wordt gelegerd aan de Punt (Punda).

GrootHoorn aan de monding van St Annabaai en de Brack naar Spaansche Water. 16 Aug....s'Avonds onder leiding van Balthasar op mars met Le Grand en van Walbeek om water te vinden. Gedurende 5 uren weer naar Ascension, 2 waterputten gevonden, 17 Aug..... van Walbeek en Le Grand in 3 uren naar St Marie. Vinden hier drinkwater en salina. Later op de dag in 2 uren naar St Jan. Hier overnachting in bivak, 18 Aug....naar Sta Martha, 19 Aug..... soldaten van Vijgeboom naar hun makkers in Ascension, 20 Aug..... scherpe brief aan inwoners. Overgave de Morla geeist, 21 Aug..... de Morla accepteert, akkoord van St Jan, s'avonds terug naar Vijgeboom via Hato, 22 Aug..... voor het aanbreken van de dag in Vijgeboom. De Brack moet Spanjaarden en indianen evacueren. 23 Aug.....voorbereiding evacuatie door Le Grand. Van Walbeek aan boord GrootHoorn voor de administratie, 24 Aug.....de Morla met 32 spanjaarden en 27 indianen melden zich. Dit zijn er te weinig, 26 Aug..... alle indianen 402 (105 mannen). Ook de Eenhoorn mee naar Coro. 75 Indianen blijven achter o.l.v Balthazar de Montero, eind Augustus.....Nederlanders genesteld bij Vijgeboom en de Punt.

Februari 1635. 2e periode van de bezetting van Curacao voltooid.

16 Juni 1635. Soldatenstaking. 1e Bevoorrading vanuit Nederland met de schepen "Swol" en "Bontekoe" en 60 soldaten. Plan voor een fort aan de westzijde van de ingang van de St Barbarabaai (de Folcksburg 1639).

12/13 Aug. 1635. Salm. (3e secourschip). Stemming onder soldaten rustiger. Ontslagbrief Le Grand, 11 Sept. Met de "Salm" van St Kruis naar Nederland. Opvolger: David Adam Wiltschut.

September 1635. 2e periode van de bezetting van Curacao voltooid.

Bevolking in 1635: 50 indianen, 412 europeanen (350 soldaten, 32 matrozen, 20 burgers, 10 civiele en mil. autoriteiten, samen 462 bewoners waarvan 6 vrouwen (indianen).

In Dec 1635 komt i.p.v. Vijgeboom, een nieuw fortje klaar o.l.v. Wiltschut op de plaats waar nu "Landhuis Bever" staat. Dit is 150 mtr van Vijgeboom vandaan. Er is een "schans" (Wiltschutburg) van 25x25 mtr. Tegen mogelijke aanvallen van indianen die weer op St Anna zaten en contact hadden met de indianen op de vaste kust. Daarom in 1639 een nieuw fort bij St Anna en afbraak Wiltschutburg.

Hoofdzaak is de controle op de indianen. Tot 1648 "Vrede van Minster". Om wiltschutburg heet het "Ruiterkwartier".

Febr. 1636. 2e Staking soldaten. In Augustus pas weer een schip uit Nederland.

Aug. 1636. 2e secours. Schip "Gele Lelie".

Een maritiem aanvalsfront???? Er is geen zout, geen hout, geen handel en geen verversingsplaats.

In 1639 wordt een Curacao's eskader gevormd voor de kaapvaart. Schepen: Swaluwe, de Brack, Cemphaen, Bonte Kraai, Neptunus, ABC, Postpaerd, Paroquit, Reaal,

Canarievogel, St Jacob e.a. Zee-roverij.....Puerto Cabello/Maracaibo.

1645. Stuyvesant wil Curacao gebruiken voor de handel van slaven uit Angola. Hij voerde in 1634 dwangarbeid in voor blanken en gekleurden. Er moest in de zoutpannen gewerkt worden (krijgsgevangenen).

1648. Epidemie. Gele koorts. Vrede van Munster. Geen marinebasis meer.

1654. Verlies van Brazilië.

Bestuurseenheid Nw Nederland-Benedenwinden eindigt op 8 Sept. 1664 als Stuyvesant zijn kolonie moet overgeven aan de Engelsen. Vrede van Breda. 31 Juli 1667 einde 2e Engelse oorlog. Matthias Beck blijft bestuur Benedenwinden houden. Hij overlijdt in 1681.

Op 20 Oktober 1681: Orkaan over Curacao (Evenzo op 17 Oktober 1807)

Er waren in 1750, 1751 en 1795 slavenopstanden op Curacao.

1816. Bevolking: 14.094 zielen. 3804 mannen, 5125 vrouwen, 2633 jongens, 2532 meisjes. Geen aanvoer meer van slaven. Op Curacao 16 Zoutpannen.

1823- 8 Juli. Op Klein Curacao vergaat de brik "Enterprise".

1846- 13 Sept. Idem de Golet "Amalia".

1848- 3 Maart. Idem Frans Korvet "La Boussole".

1835. Wnd gezaghebber Hendrik Schotborgh woonde op Otrobanda. Sta Barbara was toen ook eigendom van Schotborgh. Abraham Henriquez woont op Zuurzak.

Casper (C.L.) van Uytrecht heeft Zeelandia in bezit. Michiel Romer, Hato. Mr. J.B. Gravenhorst (Comm. van politie), Rafael.

17 Maart 1858: St Elisabethsgasthuis gereed.

1859. Storm over Klein Curacao 5 van de 6 palmen slaan weg.

1876- 25 Sept. Orkaan.

1877-23/24 Sept. Orkaan. Lazarushuis in de golven verdwenen. Pietermaat onder 2 voet zeewater. Er vergingen 5 schepen. Schade in de stad fls 762.744 ,00 waarvan 500.000 op Pietermaai. Op het land verder fls 311.799 schade. Er kwamen 200 mensen om. De Prins Hendrikoren op Klein Curacao werd weggevaagd door 2 vloedgolven.

1886-17 Aug. Cycloon over Curacao

Rond 1864 was er sprake van nogal wat strubbelingen met Venezuela wegens wapensmokkel enz. Dit is ook de periode van Antonio Guzman Blanco die het landhuis "Groot Davelaar" liet bouwen. In deze tijd speelde ook de affaire van de PG, Willem K.C.Sassen, ondervoorzitter van de Koloniale Raad. In 1875 werden de diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Venezuela verbroken. Er werd een "Korps Volontairs" opgericht waarover M.B.Gorsira het bevel voerde. Het was in deze periode dat bij de Nederlandse regering door het kamerlid H.A. des Amorie van der Hoeven, werd voorgesteld om Curacao af te staan aan Venezuela. Hierop richtte in Febr. 1877 Guzman Blanco een boodschap tot het Venezolaanse Congres, voorstellend om Curacao te kopen.

Het was Blanco's plan om Curacao te versterken en er de zetel der Venezolaanse regering te vestigen. Zo hoopte hij vrij te zijn van contrarevoluties, omdat hij van hieruit altijd contact met het buitenland kon onderhouden. De Nederlandse regering ging echter nooit in op dit aanbod. Het geval noopte M.A. Chumaceiro om zich in het dispuut te mengen met zijn

brochure "Is Curacao te koop?" Hij kwam tot de conclusie dat: "Als Curacao meer zelfregering had dan thans het geval is, veel van wat nu verkeerd is, geheel anders zou zijn". De te grote inmenging van de Nederlandse regering, "ten enenmale met de toestand van Curacao en de omliggende plaatsen onbekend", moet worden afgeremd.

1871. De eerste stoomvaartverbinding met Europa met de Hamburg Amerikanische Packetfahrt. In 1884 gaat de K.N.S.M. een verbinding onderhouden. John Godden ontdekt fosfaat op Klein Curacao en krijgt ontginningsrecht voor 15 jaar.

1874. Cornelis Gorsira ontdekt fosfaat op Sta Barbara, eigendom destijds van Jacob J. Naar. Deze verkoopt het fosfaat-depot in Januari 1875 aan de fam. Gorsira. Later geeft Gorsira, John Godden de vrije beschikking over zijn eigendom. In Oktober 1875 diept hij de ingang van de Fuikbaai uit en legt ook een aanlegplaats aan, aan het Spaansche Water. Op 31 Dec. 1912 werd de "Mijnmaatschappij Curacao" opgericht te Amsterdam.

1884- 6 December. Concessie verleend aan Abraham Salas voor een muilieren-tram van de Breedestraat langs Pietermaai en Berg Altena naar Scharloo. Er reden 2 wagens. Eén heen en één terug. De tram bleef rijden tot 1911.

8 Mei 1888. Openstelling "Koningin Emmabrug" (plan van Leonard B. Smith, de Amerikaanse consul).

1904. Het eerste toeristenschip "Prinzessin Victoria Louise" loopt de haven binnen.

1908. De gehele stad van Vianen tot Plantersrust wordt officieel "Willemstad" genoemd.

1910- September. De eerste auto (Ford) wordt ingevoerd door Charles en Monti Maduro (zoons van E.S.L. Maduro). Kort daarna gevolgd door een tweede auto voor Joseph A. Correa.

1914. Eerste wereldoorlog.

1915. Op 30 December koopt "Shell" haar eerste grond op Curacao. Het is de plantage "Asiento" van Hipolito Chapman gelegen recht tegenover de St Annabaai en in de volmond "Isla" genaamd. Er wordt voortvarend gewerkt aan de opbouw van de raffinaderij, opslagtanks etc. Waar men in 1918 olie begon te transporteren in twee lichters van Venezuela naar Curacao v.v., volgden hierna een paar "monitors" en in de jaren '20 werd de vloot van de C.S.M. verder uitgebouwd met echte olietankers. Wellicht zal de geschiedenis van de Shell op Curacao nog eens tot een apart verhaal aanleiding kunnen geven.....

1916. Op 7 Juli 1917 opent gouverneur mr. Nuyens het "Groene Kruis Sanatorium".

8 Juni 1929. De "overval" van Urbina op het Waterfort.

Mei 1931. Schottegatweg gereed.

19 April 1939. Nieuwe "Koningin Emmabrug" open.

3 September 1939. Bericht van de in Europa uitgebroken oorlog. (zie ook andere oude verhalen over deze periode)

uit het archief van Pim